

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej aj ako „MŽP SR“ alebo „gestor“)

Ministerstvo dopravy SR (ďalej aj ako „MD SR“) ako spolugestor (Stavebný zákon)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o EIA“)

Stavebný zákon č. 25/2025 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Stavebný zákon“)

Lokalizácia: § 38 ods. 13 (zákon o EIA)

Účinnosť: 01.01.2025

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 214

Procesný nesúlad medzi EIA a stavebným konaním pri vydávaní záväzného stanoviska.

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: [Legislatívny proces - LP/2024/45](#)
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: ČPT 525 <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9965>
Hodnotená novela zákona vyšla v Zbierke zákonov SR pod č. 350/2024 Z. z.

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané: 28.07.2026

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Ustanovenie § 38 zákona č. 24/2006 Z. z. v praxi zabezpečuje záväznosť výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej ako „EIA“), ktoré musia byť rešpektované v ďalších povoloňovacích rozhodnutiach. Záverečné stanovisko z EIA slúži ako podklad pre následné rozhodovanie podľa osobitných predpisov (napr. stavebné, územné, banské, vodné konania), pričom príslušné orgány sú povinné zohľadniť podmienky a opatrenia uložené v záverečnom stanovisku a nesmú prijať rozhodnutie, ktoré by bolo v rozpore so závermi EIA.

Podľa § 38 ods. 4 je príslušný orgán EIA povinný v rámci povoloňovacieho konania vydať záväzné stanovisko o súlade návrhu na vydanie povolenia so záverečným stanoviskom alebo rozhodnutím so zisťovacieho konania. Súčasne § 38 ods. 13 ustanovuje, že ak sa toto stanovisko nedoručí v určenej lehote (nie menej ako 10 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti), považuje sa za súhlasné, pričom na stanovisko doručené po lehote sa neprihliada.

Pri aplikácii § 38 zákona o EIA v stavebnom konaní to znamená, že stavebný úrad je povinný rešpektovať výsledky EIA a záväzne ich premietnuť do stavebného povolenia. Prijatím nového stavebného zákona č. 25/2025 Z. z. však vznikol určitý nesúlady, keďže zákon o EIA predpokladá, že o stanovisko o súlade žiada stavebný úrad, zatiaľ čo nový stavebný zákon explicitne neupravuje procesné prepojenie na túto povinnosť.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

Ustanovenie § 38 zákona č. 24/2006 Z. z. predpokladá, že v povoloňovacom konaní bude príslušný orgán EIA vydávať záväzné stanovisko o súlade návrhu na vydanie povolenia so záverečným stanoviskom alebo rozhodnutím zo zisťovacieho konania, pričom ak sa toto stanovisko v určenej lehote nedoručí, považuje sa za súhlasné. Nový zákon č. 25/2025 Z. z. (Stavebný zákon) však výslovne neupravuje procesné prepojenie na túto povinnosť, ani neustanovuje mechanizmus, na základe ktorého by stavebný úrad v konaní o stavebnom zámere zabezpečoval predmetné záväzné stanovisko. V aplikačnej praxi tak vzniká právna neistota, keďže zákon o EIA naďalej ukladá povinnosť konať, avšak stavebný zákon s ňou explicitne nepočíta, čo môže viesť k procesným pochybeniam, napádaniu vydaných povolení z formálnych dôvodov a k zbytočným prieťahom v povoloňovacích konaniach. Tento nesúlady oslabuje právnu istotu účastníkov konania.

Predmetom ex post hodnotenia je posúdenie účinnosti a aplikačných dopadov nesúlady medzi § 38 Zákona č. 24/2006 Z. z. a Zákona č. 25/2025 Z. z., najmä z hľadiska právnej istoty účastníkov konania, procesnej vykonateľnosti povinnosti zabezpečiť záväzné stanovisko o súlade stavebného zámeru s EIA a jeho vplyvu na dĺžku povoloňovacích konaní.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

V rámci ex ante fázy boli dotknuté podnikateľské subjekty identifikované len všeobecne.

Predkladateľ neuviedol ich presný číselný rozsah. Počet dotknutých subjektov v ex ante fáze bude približne zodpovedať počtu uvedenému v ex post fáze.

Ex post:

V rámci ex post fázy boli ako dotknuté subjekty identifikované podnikateľské subjekty ako navrhovatelia, ktorí majú záujem realizovať navrhovanú činnosť alebo jej zmenu vyžadujúcu si povolenie.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

V ex ante fáze predkladateľ identifikoval pozitívny a negatívny vplyv novely na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívno-negatívneho vplyvu na MSP. Pozitívny vplyv spočíval v znížení rozsahu dokumentácie, ktorá sa predkladá na začiatku konania a súčasne skrátenie dĺžky konaní. Naopak negatívny vplyv predstavoval povinnosť predloženia odbornej dokumentácie - odborného posudku, čo môže náklady na proces posudzovania vplyvov na životné prostredie čiastočne zvýšiť. Vplyv hodnotenej regulácie v ex ante fáze nebol identifikovaný.

Zisťovacie konanie:

Pôvodný stav konaní	120 až 180 dní
Očakávaný stav po novele č. 350/2024 Z. z.	60 max 90 dní

Povinné hodnotenie:

Pôvodný stav konaní	274 až 730 dní
Očakávaný stav po novele č. 350/2024 Z. z.	180 dní

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
214	Procesný nesúlad medzi EIA a stavebným konaním pri vydávaní záväzného stanoviska	§ 38 ods. 13	01.01.2025	Navrhovatelia v procese EIA	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevyplní, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:

Ex ante náklady:

V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie avšak náklady na podnikateľské prostredie neboli vôbec kvantifikované. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie.

Ex post náklady:

Regulácia spôsobuje problémy v aplikačnej praxi, čo však nie je možné kvantitatívne posúdiť. Záväzné stanovisko podľa § 38 slúži ako podklad pre ďalšie konanie (napr. stavebné), pričom samo o sebe priamo nevytvára náklady, ale ovplyvňuje následné procesy. Procesný nesúlad nevytvára priamo identifikovateľné merateľné finančné náklady, ale skôr časové straty, administratívnu záťaž a investičnú neistotu.

Podľa interných štatistík Slovenskej agentúry životného prostredia od účinnosti novely č. 350/2024 Z. z. bolo začatých 356 konaní EIA. Stavebným konaním prechádzajú iba tie projekty, ktoré sú zároveň „stavbou“ podľa stavebného práva (napr. veľké developerské projekty, priemyselné a výrobné objekty, dopravná infraštruktúra). Tieto tvoria väčšinu konaní (cca 80 – 90 %). Presný počet subjektov nie je možné určiť, pretože štatistiky EIA sa bežne vedú podľa typu konania a odvetvia, nie podľa režimu povoľovania.

9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Interná databáza Slovenskej agentúry životného prostredia – verzia k 12.2.2026, ktorá nie je verejne dostupná na internete (o počte začatých konaní EIA).

9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):

V ex ante fáze analýza vplyvov na podnikateľské prostredie bola vypracovaná, avšak bez kvantifikácie nákladov. Zároveň sa jedná o reguláciu, kde nie je možné kvantifikovať skutočné náklady. Preto nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a skutočnými nákladmi (ex post).

9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:

V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie bez kvantifikácie nákladov pre hodnotenú reguláciu. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:		
Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania (gestor zákona o EIA)		
Prizvaní na dodatočnú konzultáciu:		
Ministerstvo dopravy SR, odbor verejných prác a stavebného práva (gestor Stavebného zákona)		
Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR - s účinnosťou od 1. januára 2023 ústredný orgán štátnej správy pre územné plánovanie (okrem ekologických aspektov), výstavbu a vyvlastnenie		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:		
Cielené konzultácie:		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):	Zúčastnené subjekty:	
Klub 500	Áno ☒ Nie ☐	
IČO: 31816045		
Duslo a.s.	Áno ☒ Nie ☐	
IČO: 35826487		
ŽP Eko Qelet a.s.	Áno ☒ Nie ☐	
IČO: 36421120		
Republiková únia zamestnávateľov SR	Áno ☒ Nie ☐	
IČO: 30854105		
Inštitút urbánneho rozvoja	Áno ☒ Nie ☐	
IČO: 42177472		
Tatry mountain resorts, a.s.	Áno ☒ Nie ☐	
IČO: 31560636		
Forma a termín vykonania konzultácií:		
26.03.2026, online konzultácia		
22.04.2026, dodatočná online konzultácia		
Zapojené subjekty:	Forma:	Dátum vykonania:
Klub 500		
IČO: 31816045	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	26.03.2026
Duslo a.s.		
IČO: 35826487	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	26.03.2026
ŽP Eko Qelet a.s.		
IČO: 36421120	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	26.03.2026
Republiková únia zamestnávateľov SR		
IČO: 30854105	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	26.03.2026
Inštitút urbánneho rozvoja		
IČO: 42177472	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	26.03.2026
Tatry mountain resorts, a.s.		
IČO: 31560636	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	22.04.2026
		26.03.2026

Účastníkom konzultácie bolo aj Združenie miest a obcí Slovenska, IČO: 00584614.

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 13.02.2026 do 20.03.2026

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k reguláciám:

- **vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,**
- **konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.**

Zástupcovia podnikateľského prostredia poukázali na to, že v aplikačnej praxi vzniká právna neistota, keďže v novom Stavebnom zákone nie je uvedené jasné prepojenie na stanovisko o súlade stavebného zámeru so zákonom o EIA. Na rozdiel od toho starý stavebný zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (§ 140 c) explicitne upravoval povinnosť stavebného úradu žiadať záväzné stanovisko spolu s oznámením o začatí stavebného konania.

Autor podnetu považuje ustanovenia v § 38 v zákone o EIA za príliš všeobecné a nejednoznačné. V dôsledku toho pretrvávajú pochybnosti o tom, kto má o predmetné stanovisko žiadať (či to má byť stavebný úrad alebo stavebník) a v ktorej fáze konania. Podľa skúseností podnikateľov zo strany stavebných úradov zaznieva, že zákon presne neurčuje lehotu ani konkrétny procesný postup, čo môže spôsobovať prieťahy v stavebných konaniach a zároveň vytvára požiadavku na zjednotenie aplikačnej praxe stavebných úradov.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- **dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,**
- **výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,**
- **plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,**
- **vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),**
- **podnetu z podnikateľského prostredia,**
- **vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.**

MŽP SR ako gestor zákona o EIA v rámci prvej konzultácie uviedlo, že úprava § 38 v zákone o EIA je dlhodobo nastavená pre potreby povoľovacieho procesu pre povoľovací orgán (v tomto prípade stavebný úrad), pričom ods. 4 presne určuje jeho povinnosti v rámci povoľovacieho konania. Podľa MŽP SR nie je potrebné tieto skutočnosti osobitne upravovať v stavebnom zákone. Ustanovenie § 38 je koncipované tak, že vydanie záväzného stanoviska umožňuje pokračovať do povoľovacieho konania. Znenie ustanovenia § 38 bolo dohodnuté s MD SR, preto MŽP SR odporúča otázky aplikačnej praxe konzultovať s MD SR ako gestorom Stavebného zákona.

MŽP SR zároveň zastáva názor, že povinnosti súvisiace so spôsobom riešenia otázok v konaniach (nielen stavebných) sú v zákone o EIA upravené dostatočne. Zároveň nemá k dispozícii poznatky ani praktické skúsenosti, ktoré by si odôvodňovali potrebu ich ďalšieho rozširovania či úpravy.

MŽP SR počas dodatočnej konzultácie uviedlo, že ustanovenie § 38 ods. 13 bolo zavedené s cieľom nastaviť primeranú lehotu na vydanie stanoviska, aby mali dostatočný čas na spracovanie a vyjadrenie. Zároveň však vyjadrilo pochybnosti kvôli mechanizmu fikcie doručenia, podľa ktorého stanovisko, ktoré nie je doručené do 10 dní, sa považuje za kladné. MŽP SR podľa ods. 4 vydáva stanoviská aj stavebníkovi, ktorý má záverečné stanovisko z procesu EIA. V praxi však niekedy nestíha stanovenú 10-dňovú lehotu, keďže o stanovisko o súlade žiadajú aj stavebníci, na ktorých sa proces EIA nevzťahuje. Vtedy MŽP poskytuje len odbornú pomoc (nemôže vydať formálne stanovisko), čo však výrazne zaťažuje jeho ľudské kapacity. Stavebné úrady pritom v praxi čakajú na stanovisko MŽP, aj keď to nie je potrebné.

MŽP SR preto navrhuje úpravu, aby o stanovisko žiadali iba tí stavebníci, ktorí podliehajú povinnosti posudzovania podľa EIA. Zároveň by uprednostnilo, aby sa predišlo poskytovaniu odbornej pomoci v prípadoch, keď ju stavebné úrady nemusia nevyžadovať. Pri podlimitných stavbách navrhuje reagovať vyjadrením, že nie je dotknutým orgánom, pričom ponecháva na povoľovacom orgáne možnosť obrátiť sa na MŽP SR po začatí povoľovacieho konania, ak vzniknú pochybnosti o potrebe posudzovania podľa EIA.

MD SR ako gestor Stavebného zákona uviedlo, že nový stavebný zákon priniesol zmenu koncepcie oproti predchádzajúcej úprave. Kým v minulosti (v starej úprave) stavebný úrad vyzýval stavebníka na zabezpečenie záväzného stanoviska až počas prebiehajúceho konania, čo viedlo k prerušovaniu a predlžovaniu správneho konania, nová právna úprava v zákone č. 25/2025 Z. z. túto povinnosť preniesla na stavebníka ešte pred podaním žiadosti. Návrh predložený stavebnému úradu by tak mal byť kompletne doplnený o záväzné stanovisko dotknutého orgánu potvrdzujúce súlad so záverečným stanoviskom EIA. Zákon o EIA zároveň vychádza s princípu, že za zabezpečenie súladu zodpovedá navrhovateľ.

MD SR zároveň uznáva, že aktuálne znenie § 38 zákona o EIA sa v niektorých odsekoch javí ako duplicitné voči stavebnému zákonu, čo môže v praxi vyvolávať interpretačné nejasnosti, podľa ktorého právneho predpisu má povoľovací orgán postupovať, či podľa svojho alebo osobitného. Z tohto dôvodu podporuje drobné legislatívne spresnenie, ktoré by explicitne stanovilo, že záväzné stanovisko sa vydáva len pre tie stavby/zámery, ktoré boli predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie.

MŽP SR však zastáva názor, že takáto úprava je už implicitne obsiahnutá v § 38 ods. 4, ktorý považuje za dostatočne presný a nevidí potrebu jeho ďalšieho legislatívneho dopĺňania.

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR (ďalej ako „Úrad“) uviedol, že v praxi eviduje rovnaké problémy, na aké poukazuje autor podnetu, hoci doteraz neboli aktívne riešené v spolupráci s MŽP SR.

Úrad v aplikačnej praxi usmerňuje stavebníkov spôsobom, že v prípadoch, keď projekt podlieha procesu EIA, je potrebné disponovať záväzným stanoviskom dotknutého orgánu. Zároveň uvádza, že sa v praxi sa nestretli so situáciou, aby stavebný úrad vyžadoval záväzne stanovisko orgánu EIA od stavebníka, ktorého zámer nepodlieha posudzovaniu. Ak by k tomu aj došlo (čo je nadpráca stavebného úradu), vtedy môže byť nápomocná odborná pomoc MŽP SR.

Úrad považuje za vhodné pripraviť spoločnú metodiku v spolupráci s MŽP SR, ktorá by premostila obdobie legislatívneho spresnenia. Aktuálny výklad vychádza z toho, že zákon o EIA predstavuje osobitnú právnu úpravu vo vzťahu k Stavebnému zákonu. Cieľom spoločnej metodiky by malo byť najmä zjednotenie postupu, aby stavebné úrady/obce nevyžadovali

záväzné stanoviská nad rámec zákonných povinností a aby ich postup bol v súlade s postupom MŽP SR, čím sa predíde výkladovým rozporom.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Zástupcovia podnikateľského prostredia v písomnom návrhu navrhli zvážiť legislatívnu úpravu, podľa ktorej by o stanovisko o súlade stavebného zámeru s EIA žiadal priamo stavebník ešte pred podaním návrhu na vydanie povolenia (v rámci prerokovania podľa § 20 Stavebného zákona).

Ako alternatívu by uvítali vydanie usmernenia určeného stavebným úradom aj stavebníkom, a to minimálne do času prijatia legislatívnej zmeny. Navrhujú prijať metodické usmernenie, podľa ktorého by stavebník zabezpečil záväzné stanovisko orgánu EIA už vo fáze prerokovávania stavebného zámeru so všetkými dotknutými orgánmi.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor zákona o EIA vidí priestor na diskusiu o legislatívnej úprave § 38 zákona o EIA, ktorá by odstránila výkladové nejasnosti a zabezpečila zosúladenie so Stavebným zákonom. Zároveň sa gestori zhodli, že do prijatia prípadnej legislatívnej úpravy je vhodné zaviesť jednotnú metodiku, ktorá zabezpečí konzistentný postup stavebných úradov a obmedzí nejasnosti v aplikačnej praxi.

Úrad preto navrhuje ako bezprostredné riešenie vypracovať spoločné metodické usmernenie, ktoré bude následne predmetom koordinácie medzi jednotlivými gestormi. Gestori s týmto postupom súhlasia.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Ustanovenie § 38 zákona o EIA plní dôležitú funkciu v tom, že zabezpečuje záväznosť výsledkov EIA pre nadväzujúce povoľovacie konania. Ustanovenie § 38 ods. 4 určuje povinnosť príslušného orgánu EIA v rámci povoľovacieho konania vydať záväzné stanovisko o súlade návrhu na vydanie povolenia so záverečným stanoviskom, pričom podľa § 38 ods. 10 tak musí urobiť v určenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 10 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti.

V aplikačnej praxi však táto úprava v spojení s novým Stavebným zákonom č. 25/2025 Z. z. vedie k zníženej právnej istote podnikateľov. Dôvodom je najmä absencia jednoznačného procesného prepojenia medzi týmito právnymi predpismi, čo spôsobuje nejasnosti v tom, kto a v ktorej fáze konania má zabezpečiť predmetné záväzné stanovisko.

Hoci základná koncepcia § 38 zákona o EIA je funkčná a sleduje legitímny cieľ, vo vzťahu k Stavebnému zákonu nie je dostatočne precízne nastavená. Právna úprava v oblasti EIA a stavebného práva bola koncipovaná s cieľom zabezpečiť súlad povoľovacích procesov s environmentálnymi požiadavkami, jasne vymedziť procesné povinnosti jednotlivých účastníkov (najmä vzťahy medzi stavebníkom, orgánom EIA a povoľovacím orgánom) a zároveň predchádzať prieťahom v konaniach. V súčasnej podobe sa však tieto ciele v praxi nenapĺňajú v plnom rozsahu.

Diskusia počas vykonaných konzultácií viedla k zosúladeniu postojov gestorov a prizvaného úradu v tom, že problémy v aplikačnej praxi a nejednotnosť postupov skutočne existujú. Aj keď sa MŽP SR vyjadrilo, že považuje aktuálne znenie § 38 zákona o EIA za dostatočné a funkčné, v praxi poukázalo na problémy s lehotami a nadmerným administratívnym zaťažením v súvislosti so žiadosťami subjektov mimo režimu EIA.

MD SR pripustilo existenciu interpretačných nejasností vyplývajúcich z duplicitných ustanovení v § 38 zákona o EIA a Stavebného zákona a podporuje legislatívne spresnenie. Úrad tiež potvrdil v aplikačnej praxi existenciu problémov a nejasností v súvislosti s ustanovením § 38 zákona o EIA. Gestori a Úrad sa zhodne prikláňajú k potrebe riešenia interpretačných nejasností prostredníctvom jednotného metodického usmernenia, pričom otázka prípadných legislatívnych zmien zostáva otvorená pre ďalšie rokovania.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Pre podnikateľské subjekty, ale aj štátne orgány, by bolo prínosné vypracovanie metodického usmernenia zo strany Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR, ktoré by objasnilo výklad ustanovení zákona o EIA vo väzbe na zákon č. 25/2025 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Stavebný zákon). Na potrebe vydania metodického usmernenia sa zhodli MŽP SR, MD SR, ako aj Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR. Takéto usmernenie by umožnilo riešiť otázku súladu s EIA ešte pred začatím povoľovacieho konania, čím by sa predišlo neskorším komplikáciám. Celkovo by sa tým presunulo riešenie otázok EIA do skoršej fázy, čo by prispelo k zefektívneniu povoľovacích procesov a zníženiu rizika zdržaní.

Z dlhodobého hľadiska je potrebné zvážiť spresnenie formou legislatívnej úpravy zákona o EIA na odstránenie interpretačných nejasností.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Z pohľadu zefektívnenia povoľovacích procesov spracovateľ považuje za vhodné riešenie vypracovať metodické usmernenie k výkladu ustanovení zákona o EIA vo väzbe na Stavebný zákon. Metodické usmernenie bude vypracované vo vzájomnej koordinácii zainteresovaných štátnych orgánov, t. j. Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR, MŽP SR a MD SR. Zároveň spracovateľ odporúča gestorovi zákona o EIA, aby pri najbližšej novelizácii zvážil precizovanie znenia § 38 zákona o EIA s cieľom eliminovať identifikované interpretačné nejasnosti vo vzťahu k Stavebnému zákonu.

Uvedená regulácia bola predmetom ex post hodnotenia v súvislosti s plnením úlohy B.3 uznesenia vlády SR č. 357/2025 k správe o aktuálnom stave automobilového priemyslu v Slovenskej republike a o súvisiacich opatreniach vlády Slovenskej republiky, ktorá uložila podpredsedovi vlády a ministrovi životného prostredia a podpredsedníčke vlády a ministerke hospodárstva „vyhodnotiť prínos uplatňovania novelizovaných predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie a prerokovať zistenia v Rade vlády SR pre konkurencieschopnosť a produktivitu“.

Na doplnenie je potrebné uviesť, že novela zákona o EIA č. 350/2024 Z. z., ktorou bola zavedená hodnotená regulácia, úzko súvisí s nadväzujúcou novelou predmetného zákona č. 269/2025 Z. z. Obe novely zákona EIA sú vzájomne prepojené a ich efekt je potrebné vnímať vo vzájomných súvislostiach. Reálne vyhodnotenie vplyvu týchto legislatívnych zmien bude možné až určitý čas po ich aplikovaní v praxi. Z tohto dôvodu spracovateľ navrhuje vrátiť sa k danej téme (t. j. znovu osloviť dotknuté podnikateľské subjekty a vykonať ex post hodnotenie) po dvoch až troch rokoch s cieľom prehodnotiť pôsobenie danej regulácie v prostredí a celkovo vyhodnotiť prínos uplatňovania novelizovaných predpisov v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie v praxi.

Ex post hodnotenie navrhujeme zopakovať aj v kontexte ďalších regulácií, ktoré boli predmetom tohto hodnotenia v 1. polroku 2026 v súvislosti s plnením úlohy B.3 vyššie uvedeného uznesenia vlády SR.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor zastáva názor, že takáto úprava je už implicitne obsiahnutá v § 38 ods. 4, ktorý považuje za dostatočne presný a nevidí potrebu jeho ďalšieho legislatívneho dopĺňania.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Akceptujeme v rozsahu spoločného metodického usmernenia, na ktorom sa v súčasnosti už pracuje.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia